

Crònica

“Metges botànics catalans. El que ens expliquen els noms de les plantes”

El 10 de març de 2020, a l'Agrupació Astronòmica d'Osona, hi va tenir lloc la segona sessió del cicle “Col·loquis a Vic”.

Amb una assistència de més de 40 persones, en aquesta ocasió els dos ponents invitats, Elena Guardiola i Josep-Eladi Baños, de la Facultat de Medicina de la Universitat de Vic – Universitat Central de Catalunya, van parlar sobre els metges botànics catalans i la seva relació amb els noms de les plantes.

Durant els segles XVII i XVIII, l'estudi de la botànica experimentà un impuls extraordinari. Les nombroses expedicions a terres llunyanes afavoriren els descobriments. A Catalunya molts científics herboritzaren per tot el país.

Als estudis de medicina, la botànica era una matèria important; les plantes constituïen, a més, una font gairebé inesgotable de remeis i de tractaments per a moltes malalties. Molts metges compaginaren l'exercici de la medicina amb una intensa activitat com a botànics. Alguns, fins i tot, abandonaren la medicina per dedicar-s'hi íntegrament. La dedicació dels metges a diferents branques de la botànica no ha estat, però, limitada a aquests segles de major esplendor. N'hi va haver molts anteriorment i n'hi ha hagut fins als nostres dies.

La descoberta de noves plantes va lligada a la necessitat de donar-hi nom. L'elecció del nom en moltes ocasions té en compte qui la va descobrir, però també pot atorgar-se com a mostra de reconeixement a mèrits de diversa índole. De fet, hi ha moltes plantes que porten el nom de metges catalans, molts dels quals van ser també importants botànics.

En aquest context, els ponents van explicar que estudiant aquestes plantes, s'havien descobert una quinzena de metges botànics i es varen detenir, especialment, en dos il·lustres osonencs, Francesc Micó i Ramon Masferrer. A més, també van explicar què va fer que altres botànics bategessin amb el nom d'aquests metges catalans les plantes que anaven descobrint. Va ser una tema interessant pel públic gràcies al qual, al final de la xerrada, es va construir un col·loqui molt estimulant.

RECUERDOS BOTÁNCOS DE VICH
ó sea apuntes para el estudio de la
FLORA DE LA COMARCA DE CATALUÑA
llamada
PLANA DE VICH
por
DON RAMON MASFERRER Y ARQUIMBAU
PRIMERA PARTE
Separata de
ANALES
DE LA SOCIEDAD ESPAÑOLA
DE HISTORIA NATURAL
TOMO SEXTO
MADRID
DON S. DE UHAGON, TESORERO
CALLE DE JOVELLANOS, 7, TERCERO
1877

(1) Retrat de Ramon Masferrer i Arquimbau, un dels botànics dels quals es va parlar. (2) Portada d'una de les seves obres.

Foto de la Ramonda myconi (coneguda també com orella d'ós), una planta dedicada a Francesc Micó, l'altre botànic osonenc del qual es va parlar.